

особливостей функціонального середовища кожного підприємства. Ефективне вирішення проблем банкрутства і санації підприємств є обов'язковою умовою оздоровлення вітчизняної фінансової системи.

УДК 336

Анна Бриндзя, к.е.н., асистент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

РОЗВИТОК РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Anna Bryndzya

FINANCIAL SERVICES MARKET DEVELOPMENT

Важливе місце у фінансових системах більшості країн належить ринку фінансових послуг, який набуває усе більшого розвитку.

Ринок фінансових послуг – це сфера діяльності учасників ринків фінансових послуг з метою надання та споживання певних фінансових послуг.

Ринок фінансових послуг – особлива форма організації руху фінансових ресурсів в економічній системі, яка за своїм призначенням має забезпечити юридичним, фізичним особам і державі належні умови для залучення необхідних коштів і продажу тимчасово вільних грошових засобів.

Ринок фінансових послуг – це економічні відносини, що виникають між фінансовими посередниками та іншими економічними агентами з приводу розподілу фінансових ресурсів, купівлі-продажу тимчасово вільних коштів і цінних паперів.

Основними ознаками ринку фінансових послуг є:

1) ринок фінансових послуг постає як сфера взаємодії фінансових посередників із клієнтами;

2) обслуговування клієнтів відбувається в процесі здійснення операцій із фінансовими активами;

3) ринок фінансових послуг має характер організованого ринку на основі укладання відповідних угод або продажу цінних паперів.

Сутність та роль фінансового ринку в економіці держави найбільш повно розкривається в його функціях:

1) мотивована мобілізація заощаджень приватних осіб, приватного бізнесу, державних органів, зарубіжних інвесторів та трансформація акумульованих грошових коштів у позичковий та інвестиційний капітал;

2) реалізація вартості, втіленої у фінансових активах, та організація процесу доведення фінансових активів до споживачів (покупців, вкладників);

3) перерозподіл на взаємовигідних умовах грошових коштів підприємств із метою їх ефективнішого використання;

4) фінансове обслуговування учасників економічного кругообігу та фінансове забезпечення процесів інвестування у виробництво, розширення виробництва та дольової участі на основі визначення найбільш ефективних напрямів використання капіталу в інвестиційній сфері;

5) вплив на грошовий обіг та прискорення обороту капіталу, що сприяє активізації економічних процесів;

6) формування ринкових цін на окремі види фінансових активів;

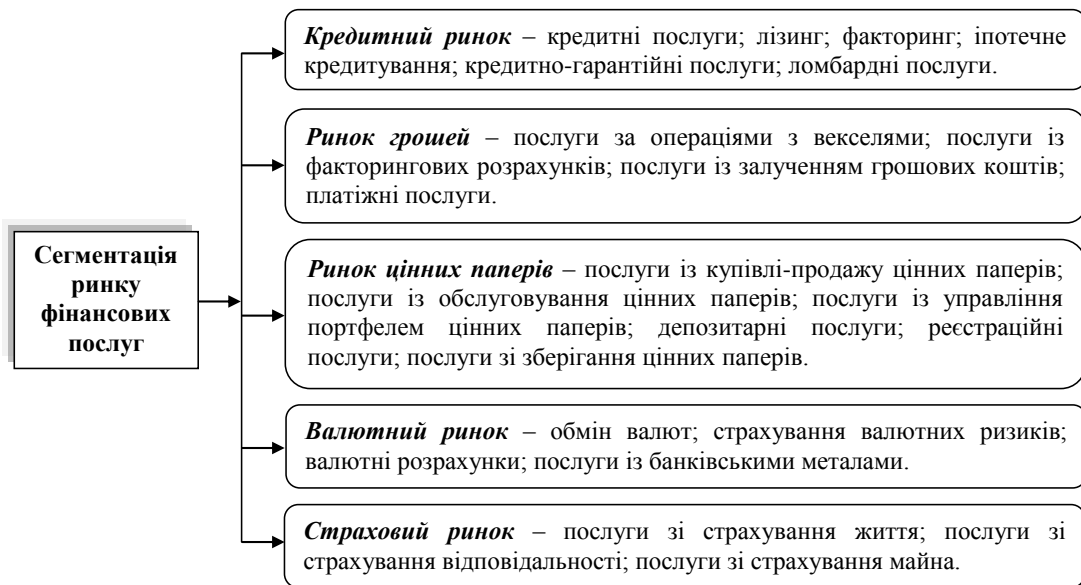
7) страхова діяльність та формування умов для мінімізації фінансових та комерційних ризиків;

8) операції, пов'язані з експортом-імпортом фінансових активів; інші фінансові операції, пов'язані із зовнішньоекономічною діяльністю;

9) кредитування уряду, місцевих органів самоврядування шляхом розміщення урядових та муніципальних цінних паперів;

10) розподіл державних кредитних ресурсів і розміщення їх серед учасників економічного кругообігу тощо.

Сегментація ринку фінансових послуг може здійснюватися за різними ознаками, наприклад, за видами фінансових активів, які є об'єктом купівлі-продажу і використання котрих визначає характер договірних відносин. З огляду на це, можна виокремити послуги, які надають фінансові посередники на кредитному, страховому, валютному ринках, а також на ринку грошей і ринку цінних паперів (рис. 1).

Рис. 1. Сегментація ринку фінансових послуг за видами фінансових активів

Основною метою регулювання ринку фінансових послуг є забезпечення стабільного та динамічного розвитку вітчизняного фінансового сектору та його ефективного впливу на розвиток усієї економічної системи.

До головних напрямів реалізації цієї мети належать:

- проведення єдиної та ефективної державної політики у сфері фінансових послуг;

- захист інтересів споживачів фінансових послуг;

- створення сприятливих умов для розвитку та функціонування ринків фінансових послуг;

- створення умов для ефективної мобілізації та розміщення фінансових ресурсів учасниками ринків фінансових послуг з урахуванням інтересів суспільства;

- забезпечення рівних можливостей для доступу до ринків фінансових послуг та захисту прав їх учасників;

- додержання учасниками ринків фінансових послуг вимог законодавства;

- запобігання монополізації та створення умов для розвитку добросовісної конкуренції на ринках фінансових послуг;

- сприяння інтеграції в європейський та світовий ринки фінансових послуг.

Державне регулювання діяльності на ринку фінансових послуг здійснюють:

1) щодо ринку банківських послуг – Національний банк України;

2) щодо ринків цінних паперів та похідних цінних паперів – Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку;

3) щодо інших ринків фінансових послуг – Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України.

Розвиток світових ринків фінансових послуг доводить, що цей сегмент ринкової економіки відіграє провідну роль у забезпеченні економічного зростання, виступаючи механізмом акумуляції та перерозподілу вільних фінансових ресурсів.

УДК 658.1

Тетяна Васишин, аспірант

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН МАШИНОБУДІВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Tetiana Vasylyshyn

THE CURRENT STATE OF MACHINE-BUILDING INDUSTRY OF UKRAINE

Від ступеня розвитку машинобудівної галузі залежить стійкість та ефективність розвитку інших галузей та економіки країни в цілому. Машинобудування є основою технічного переозброєння країни. Проте на даний час українське машинобудування відстає від розвитку багатьох країн світу. На підприємствах машинобудівної промисловості спостерігається низька рентабельність (близько 7%), недостача обігових коштів, відсутність централізованого фінансування, перевищення відсоткових ставок кредитів над рентабельність виробництва, низька інноваційна активність, несприятливий інвестиційний клімат в державі. Частка збиткових підприємств у машинобудуванні протягом останніх 5 років була більше 30% від загальної кількості підприємств промисловості, що зазнали збитку.

В економічно розвинутих країнах на долю машинобудування припадає 30-50% загального обсягу випуску промислової продукції, що забезпечує технічне переоснащення промисловості кожні 8-10 років. При цьому частка продукції машинобудування в ВВП країн Євросоюзу складає 36-45%, в США – 10%, в Росії – 18%. Частка машинобудівної галузі в українській промисловості перевищує 15%, в ВВП складає біля 12% [1].

Рентабельність підприємств є одним з найвагоміших показників оцінки ефективності функціонування підприємств будь-якої сфери діяльності. Протягом останніх 5 років рентабельність машинобудівних підприємств постійно стабільно зростала, у 2012 році середнє її значення на машинобудівних підприємствах зросло від 8,6% до 9,7%. Зараз машинобудівні підприємства вийшли на найвищий рівень рентабельності за останні 5 років – 9,7%.

Аналіз діяльності машинобудівних підприємств за 2008-2012 роки свідчить про збільшення обсягів реалізації продукції. Проте його частка в структурі промисловості коливається в межах 10,6-12,6%, коли у розвинених країнах цей показник складає 25-45%. Це є негативною тенденцією, що свідчить про занижене значення машинобудівної галузі в економіці країни.

Структура машинобудівної промисловості України протягом останніх 5 років була відносно сталою. Лише у 2009 році виробництво машин та устаткування (39,9%) займало найбільшу частку в обсязі машинобудування, решту років це місце посідало виробництво транспортних засобів та устаткування, у 2012 році його частка складала 49,9%. У 2012 році спостерігався спад виробництва промислової продукції на 1,8%, а машинобудівної – на 6% [3].